

Jaarstukken 2019

(versie: 3.260320)

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	6
2	ALGEMEEN	8
2.1	INLEIDING	8
2.2	DOELSTELLING VOLKSKREDIETBANK	8
2.3	DEELNEMENDE GEMEENTEN EN BESTUUR	8
2.4	DIENSTVERLENING	9
2.5	LIDMAATSCHAPPEN	10
2.6	KWALITEITSZORG	10
2.7	HUISVESTING EN BEREIKBAARHEID	10
3	PROGRAMMAVERANTWOORDING	11
3.1	INLEIDING	11
3.1.1	Opmerking vooraf	11
3.1.2	Opbouw jaarverslag	11
3.2	VISIE ALS KADER	11
3.2.1	Visie ISHV: blijvende resultaten door integraal maatwerk	11
3.2.2	Uitgangspunten	11
3.3	DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN	13
3.3.1	Doelstellingen	13
3.3.2	Gewenste en behaalde resultaten (VKB)	13
3.3.3	Managementinformatie	17
3.3.4	Samenvatting resultaten	18
4	PARAGRAFEN	19
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	19
4.1.1	Kengetallen	20
4.2	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	21
4.3	FINANCIERING	21
4.3.1	Risicobeheer	21
4.3.2	Kasbeheer	22
4.4	BEDRIJFSVOERING	22
4.4.1	Algemeen	22
4.4.2	Financieringssystematiek	23
4.4.3	Automatisering	23
4.4.4	Gegevensbescherming	23
4.4.5	Gevolgen gemeentelijke herindelingen	23
4.4.6	Toekomstplan 2021-2024	24
4.4.7	Personeel	24
4.5	VERBONDEN PARTIJEN	27

5	BALANS PER 31 DECEMBER 2019	29
6	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2019.....	30
6.1	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (CATEGORIALE INDELING) 2019	30
6.2	PROGRAMMAREKENING 2019.....	31
7	KASSTROOMOVERZICHT 2019.....	32
8	TOELICHTING OP DE BALANS EN HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	33
8.1	GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	33
8.2	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019	34
8.3	TOELICHTING OP EN ANALYSE VAN DE CATEGORIALE INDELING 2019	39
9	VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2019.....	42
10	OVERIGE GEGEVENS.....	43
10.1	BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	43
10.2	EXPLOITATIESALDOVERWERKING EN VERDELING.....	43
10.3	VERDEELSLEUTEL.....	43
10.4	BTW COMPENSATIE.....	43
10.5	OVERZICHT LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD 2019	44
10.6	OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 2019	45
10.7	WNT-VERANTWOORDING 2019 VOLKSKREDIETBANK NOORD-OOST GRONINGEN	46
11	CONTROLEVERKLARING	48
12	STATISTISCHE GEGEVENS.....	52

Jaarverslag 2019

1

Voorwoord

Vanaf maart 2019 mocht ik als interim-directeur leidinggeven aan de Volkskredietbank. Mijn opdracht was tweeledig. Mij is gevraagd om de visie van de VKB te formuleren op de uitvoering van de schuldhulpverlening de komende jaren. Dit heeft geresulteerd in een Toekomstplan 2021-2024. Dit Toekomstplan verschijnt tegelijk met de conceptbegroting 2021. Naast deze specifieke interim opdracht is het reguliere proces uitgevoerd conform de begroting 2019.

Hierbij legt de VKB de jaarstukken over 2019 aan u voor. Deze bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Enkele bijzonderheden uit 2019 komen hieronder kort aan de orde.

Toekomstplan 2021-2024

Het Toekomstplan 2021-2024 is een plan in ontwikkeling. Een plan dat voldoende ruimte biedt om in te spelen op veranderingen in het gemeentelijk sociaal domein, zowel inhoudelijk als financieel, én een plan dat ruimte biedt om te anticiperen op krimp dan wel uitbreiding van de dienstverlening van de VKB. Het Toekomstplan geeft aan hoe de VKB de komende jaren de schuldhulpverlening wil vormgeven. Er ligt een doorlichting op de bedrijfsvoering en de financiering aan ten grondslag. Daarnaast is gekeken naar de inhoud van de dienstverlening en naar de wijze waarop de VKB betrokken wil zijn bij het bredere sociaal domein.

Gemeentelijke toegang

De VKB heeft in 2019 geparticipeerd in verschillende gemeentelijke pilots waarbij VKB medewerkers op locatie inwoners adviseren bij financiële problemen. Het gaat hierbij om deelname aan gemeentelijke geldloketten, geldteams, sociale teams en een pilot vroegsignalering. Mensen met financiële problemen worden in een vroeg stadium geholpen vanuit een integrale benadering. Eventuele doorgeleiding naar de VKB gebeurt op professionele wijze zodat snel een effectief schuldhulpverleningstraject kan worden opgestart.

Gevolgen herindeling

In mei 2019 heeft de gemeente Westerwolde besloten om per 1-1-2020 uit de GR-VKB te treden. Met de gemeente Westerwolde zijn afspraken gemaakt over de uittreedssom en ook is afgesproken dat de VKB de dienstverlening aan de huidige klanten van de voormalige gemeente Bellingwedde blijft voorzetten. De bekostiging en de randvoorwaarden daarbij zijn geregeld middels een dienstverleningsovereenkomst. De voormalige gemeente Bellingwedde was een relatief kleine gemeente in de GR. De uittreding heeft geen noemenswaardige consequenties voor de verdere dienstverlening van de VKB.

Financieringssysteem

Met ingang van 1 januari 2019 is een nieuwe financieringssysteem geïntroduceerd. Daarbij wordt op transparante wijze onderscheid gemaakt tussen bestaanskosten en de productkosten. De bestaanskosten worden op basis van het inwoneraantal omgerekend naar een vaste bijdrage voor elke GR-gemeente en de productkosten worden berekend voor elke gemeente afzonderlijk op basis van de productafname.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren van toepassing. Het karakter van de arbeidsrelatie met medewerkers verandert hierdoor van een eenzijdige aanstelling naar een tweezijdige relatie (arbeidsovereenkomst). Het afgelopen jaar is gewerkt aan de voorbereiding hiervan. Voorheen waren de rechtspositieregelingen van de gemeente

Appingedam van toepassing op het personeel. In verband met de Wnra heeft de VKB een eigen personeelshandboek opgesteld.

Compensatieregeling

Vanwege gewekte verwachtingen over het mogelijk van toepassing zijn van een uitlooptoetschaal is een aantal medewerkers die het betreft financieel gecompenseerd. Deze compensatie is eenmalig en niet verplichtend. Deze compensatieregeling is in de gewijzigde begroting 2019 opgenomen.

Tot slot

Tot slot kan ik u namens het bestuur melden dat Sharon Smit de nieuwe directeur van de VKB zal worden vanaf 24 februari 2020. Ik wens haar veel succes bij deze functie en ik bedank de organisatie en het bestuur voor het in mij gestelde vertrouwen de afgelopen periode.

Anja Janssen

Directeur a.i. Volkskredietbank Noord-Oost Groningen.

2

Algemeen

2.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2019. Op grond van artikel 7 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient het Dagelijks Bestuur verantwoording af te leggen over de uitvoering van de begroting en het financiële (meerjaren)plan.

2.2 Doelstelling Volkskredietbank

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de doelstelling van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

- a. het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij burgers die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
- b. het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- c. het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

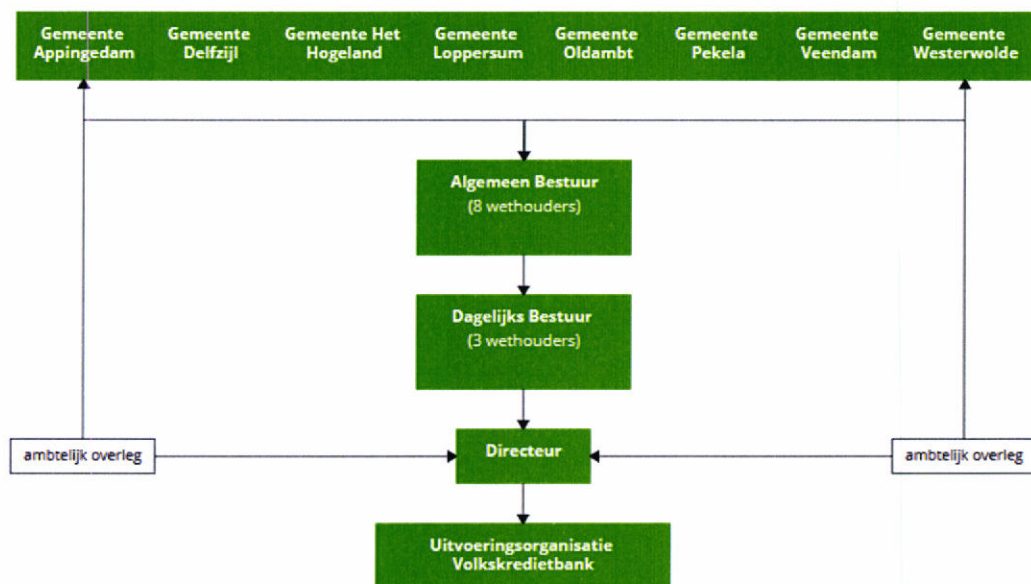
De volgende vormen van dienstverlening worden ingezet:

- Het geven van voorlichting, cursussen / workshops en trainingen aan personen en instellingen;
- Het verzorgen van intakegesprekken;
- Het oplossen van crisissituaties;
- Het verstrekken van sociale kredieten en herfinancieringen aan cliënten die elders niet voor een krediet in aanmerking komen;
- Het voeren van inkomensbeheer teneinde het geldelijk evenwicht te doen hervinden;
- Het treffen van 100%-betalingsregelingen met voorkomende partijen voor cliënten;
- Het behartigen van de financiële belangen van personen die daar vanwege hun lichamelijke of psychische toestand of vanwege sociale omstandigheden niet zelf toe in staat zijn.
- Het volledig oplossen van schuldensituaties door schuldbemiddeling (maandelijks aflossingscapaciteit verdelen over de schuldeisers);
- Het door een schuldsanering volledig oplossen van schuldensituaties door het verstrekken van een saneringskrediet;
- Het beschikbaar stellen van een bankpas met rekening voor cliënten die geen gebruik kunnen maken van een reguliere bankpas.

2.3 Deelnemende gemeenten en bestuur

De uitvoeringsorganisatie VKB staat onder toezicht van een Algemeen Bestuur. Dit Algemeen Bestuur bestaat uit 8 wethouders van de aangesloten gemeenten die schuldhulpverlening in hun portefeuille hebben. Uit dit Algemeen Bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van 3 wethouders. Het Dagelijks Bestuur houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de

Volkskredietbank en is verantwoording verschuldigd aan het Algemeen Bestuur. De volgende situatie was van toepassing tot en met 31 december 2019.

Het bestuur werd in 2019 gevormd door:

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter	Mw. A. Usmany	Appingedam
Vice-voorzitter	Mw. L. Broekhuizen	Oldambt
Lid DB	Dhr. H. Hemmes	Pekela
Overige leden:	Dhr. M. Joostens	Delfzijl
	Mw. G. Luth	Westerwolde
	Dhr. B. Schollema	Loppersum
	Mw. M. de Visser	Het Hogeland
	Dhr. B. Wierenga	Veendam

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

2.4 Dienstverlening

Aan de basis van de dienstverlening liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- de doelstelling zoals verwoord in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling;
- de gedragscodes schuldhelpverlening en sociale kredietverlening van de NVVK;
- de modules van de NVVK; handelingen en stappen die de NVVK-leden uitvoeren en volgen in hun dienstverlening aan mensen met financiële problemen.

De volgende producten/diensten vormen het basispakket van de Volkskredietbank:

- Intake en diagnose ten behoeve van producten uit het basispakket en in het kader van preventie (inclusief adviesgesprekken en crisisinterventies);
- Budgetcoaching;
- Budgetbeheer;

- Schuldregeling;
- Wsnp-verklaring;
- Kredietverlening zonder borgstelling;
- Beschermingsbewind.

De volgende producten/diensten kunnen onderdeel uitmaken van het aanvullend pakket en/of kunnen worden ingezet voor individuele inkoop:

- Cursus en training;
- Kredietverlening met borgstelling.

2.5 Lidmaatschappen

NVVK

De VKB is lid van de Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK). De vereniging behartigt de belangen van de leden op landelijk niveau bij de rijksoverheid, maatschappelijke organisaties en instellingen. Verder ondersteunt het verenigingsbureau van de NVVK alle leden op gebied van wet-, regelgeving, beleid en documenten.

Het doel is te komen tot een goede en uniforme afstemming in aanpak en methode van schuldhulpverlening en kredietverstrekking. De Volkskredietbank is in de vereniging vertegenwoordigd door deelname aan diverse overleggen.

BKR

De VKB is lid van Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel. Potentiële kredietnemers worden getoetst bij deze instelling. Mede op grond van de hieruit verkregen informatie wordt beoordeeld of kredietverstrekking verantwoord is. Alle verstrekte kredieten worden gemeld bij het bureau. Ook betalingsachterstanden of onregelmatigheden worden kenbaar gemaakt. Indien alle verplichtingen conform de overeenkomst zijn nagekomen wordt de cliënt weer afgemeld.

Door onder andere gebruik te maken van dit bureau wordt getracht kredietverlening op een zo verantwoord mogelijke wijze te laten plaatsvinden.

2.6 Kwaliteitszorg

Evenals in voorgaande jaren is ook in het jaar 2019 gewerkt aan kwaliteitszorg. De VKB is in 2019 wederom geauditeerd door de NVVK. Tijdens deze audit is getoetst op correcte uitvoering van de gedragscodes en modules van de NVVK. De certificering is 3 jaar geldig.

2.7 Huisvesting en bereikbaarheid

De Volkskredietbank Noord-Oost Groningen is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam.

De openingstijden voor de klant zijn:

- Maandag tot en met vrijdag van 8:30 tot 12:30 uur;
- Maandag tot en met donderdag van 13:30 tot 16:00 uur.

Daarnaast zijn de consulenten voor de klant elke ochtend van 8:30 tot 10:30 uur telefonisch bereikbaar. Gelet op de uitgestrektheid van het werkgebied worden de klanten op afspraak uitgenodigd op locaties in de gemeenten. Op diverse lokale werkpleinen worden financieel adviseurs van de VKB ingezet voor het bevorderen van de vroegsignalering. Daarnaast kunnen de inkomensconsulenten waar nodig worden geadviseerd en de samenwerking versterkt.

3

Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is in 2016 door de diverse gemeenteraden van de aan de VKB deelnemende gemeenten het beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening vastgesteld voor de periode 2016-2019. In het beleidsplan is de visie op en de uitgangspunten van de gemeenten op het terrein van schuldhulpverlening neergelegd. Het bestuur van de VKB is belast met de uitvoering van dit beleidsplan. In het beleidsplan is afgesproken dat jaarlijks middels een jaarverslag verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van de integrale schuldhulpverlening (ISHV). In het beleidsplan zijn doelen en gewenste resultaten opgenomen. Deze zijn bepalend voor de uitvoering van de ISHV door de VKB.

3.1.1 Opmerking vooraf

In dit hoofdstuk worden de via de VKB behaalde resultaten over de in het beleidsplan vastgelegde doelstellingen weergegeven. Gemeenten behalen ook middels ander beleid en via andere uitvoeringsorganisaties of ketenpartners resultaten op die doelstellingen. Op die resultaten heeft de VKB echter geen zicht. De in paragraaf 3.3 genoemde resultaten betreffen dus enkel de resultaten voor zover de VKB deze in beeld heeft. Voor een totaalbeeld van de realisatie van bovengenoemde doelstellingen moeten ook de resultaten van de andere door de gemeenten geregisseerde partijen in het sociaal domein in ogenschouw worden genomen.

3.1.2 Opbouw jaarverslag

Dit jaarverslag is als volgt opgebouwd. In paragraaf 3.2 zijn als kader kort de visie van de gemeenten op integrale schuldhulpverlening en de uitgangspunten daarbij beschreven. In paragraaf 3.3 komen de doelstellingen uit het beleidsplan aan bod. Per doelstelling is het streefcijfer uit het beleidsplan weergegeven en zijn de werkelijk bereikte resultaten opgenomen.

3.2 Visie als kader

De in het beleidsplan opgenomen doelstellingen en gewenste resultaten zijn gebaseerd op de visie op ISHV. Deze visie en de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten wordt hieronder als kader kort weergegeven.

3.2.1 Visie ISHV: blijvende resultaten door integraal maatwerk

Aan de manier waarop ISHV aan inwoners wordt aangeboden ligt de volgende visie ten grondslag:

Schulden mogen geen belemmering vormen voor participatie. Alle inwoners¹ met (dreigende) financiële problemen kunnen een beroep doen op schuldhulpverlening. Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid staat daarbij centraal. Er is begeleiding bij het vinden van een oplossing voor of het beheersbaar maken van de schulden. Er wordt maatwerk geboden en er worden blijvende resultaten behaald. Er is aandacht voor de oorzaken van de financiële problemen en mogelijke belemmeringen voor een oplossing. De gemeente voert de regie op het proces en de cliënt is zelf verantwoordelijk voor het slagen van een traject.

3.2.2 Uitgangspunten

In bovenstaande visie ligt een viertal uitgangspunten besloten. In de volgende paragrafen worden deze uitgangspunten kort toegelicht.

¹ Natuurlijke personen vanaf 18 jaar. Preventieactiviteiten (adviesgesprekken, voorlichting, workshops, trainingen, cursussen e.d.) kunnen ook worden ingezet ten bate van doelgroepen onder de 18 jaar.

3.2.2.1 Een brede doelgroep

De toegang tot schuldhulpverlening staat in principe open voor iedere inwoner vanaf 18 jaar met (dreigende) financiële problemen in de privésituatie. Voorkomen moet worden dat financiële problemen groter worden of zich ontwikkelen tot problematische schulden doordat de toegang tot SHV beperkt is. Vanwege de belemmering voor participatie wordt de instroom in principe niet beperkt. Er wordt dus geen inkomensgrens gehanteerd en van de mogelijkheid tot uitsluiting bij recidive en (uitkerings)fraude / bestuurlijke boete wordt niet onverkort gebruik gemaakt. Specifiek voor gezinnen met inwonende minderjarige kinderen is er een uitzonderingsclausule in de beleidsregels schuldhulpverlening opgenomen. Daardoor is het bij deze gezinnen mogelijk om de maximale duur van budgetbeheer te verlengen of een uitzondering te maken op de bepaling dat budgetbeheer eenmalig is. Deze brede doelgroep ligt volledig in lijn met het uitgangspunt van de Wgs dat schuldhulpverlening breed toegankelijk dient te zijn.

3.2.2.2 Vraaggerichte dienstverlening en maatwerk

Bij de intake wordt de (voorlopige) hulpvraag van een cliënt in onderling overleg vastgesteld. De vraag en wensen van de cliënt zijn hierbij medebepalend, de cliënt is immers probleemeigenaar. Ook wordt gekeken of dienstverlening van de VKB wel noodzakelijk is of dat een lichtere vorm van dienstverlening door een ketenpartner (bijvoorbeeld via het project thuisadministratie van Humanitas) voldoende is. In overleg wordt dus gekeken welke dienstverlening / welk product het beste past bij de hulpvraag van de cliënt. Hierbij wordt vooral gekeken naar welke dienstverlening het beste bijdraagt aan de participatie van cliënt en aan het voorkomen van maatschappelijke kosten.

De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten. Het credo hierbij is: *lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig*. De intensiteit hangt af van wat de cliënt zelf kan (zo nodig met behulp van zijn sociale netwerk).

3.2.2.3 Een integrale aanpak

Binnen de VKB wordt er niet alleen gewerkt aan het oplossen of hanteerbaar maken van het schuldenprobleem, maar er is tevens aandacht voor de achtergronden c.q. oorzaak van de schulden en eventuele belemmeringen voor het oplossen ervan. Als bijvoorbeeld de schulden zijn ontstaan door een verslaving en die is nog steeds aanwezig, dan is de kans van slagen van een volledig schuldregelingstraject zeer klein. Er zal daarom eerst gewerkt moeten worden aan de verslavingsproblematiek en hiervoor wordt de cliënt dan doorverwezen naar Verslavingszorg Noord Nederland. Zo nodig zal de schuldhulpverlening zich in de tussenliggende periode richten op het niet verder laten verslechteren van de maatschappelijke positie van de cliënt (inzet DFD).

Een integrale aanpak is daarnaast een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de ketenpartners. Daarbij kan de Volkskredietbank worden gezien als een belangrijke vindplaats en signalerende instantie voor probleemgezinnen. In een dergelijke situatie wordt de cliënt/het gezin door de VKB aangemeld bij een sociaal (wijk)team en/of de openbare zorgnetwerken. De samenstelling van een sociaal (wijk)team kan per gemeente verschillen. Afhankelijk daarvan wordt zo nodig ook doorverwezen naar maatschappelijk werk en/of een andere ketenpartner. Verder zijn tussen diverse ketenpartners (op regionaal niveau) afspraken gemaakt om de onderlinge werkprocessen op elkaar af te stemmen. Gemeenten stimuleren dergelijke afspraken en waar nodig initiëren en faciliteren zij nieuwe samenwerkingsafspraken.

3.2.2.4 Eigen verantwoordelijkheid cliënt

Schuldhulpverlening is niet vrijblijvend. Op basis van de Wgs heeft de cliënt een wettelijke inlichtingen- en medewerkingsplicht. De cliënt is eindverantwoordelijk voor het slagen van een schuldhulpverleningstraject. Het succes hangt voor een groot deel af van de motivatie (intentie), eigen inzet, vaardigheden en sociale netwerk van de cliënt. Wanneer een cliënt zijn verplichtingen niet nakomt of niet meewerkt in een traject, kan besloten worden om een traject te weigeren dan

wel te beëindigen. Wanneer blijkt dat een cliënt niet in staat is om de eigen verantwoordelijkheid volledig te nemen, wordt het traject daar zo mogelijk op afgestemd c.q. aangepast.

3.3 Doelstellingen en resultaten

3.3.1 Doelstellingen

De in het beleidsplan beschreven werkwijze van ISHV heeft de volgende doelstellingen:

1. Voorkomen van schulden;
2. Duurzame resultaten;
3. Bevorderen participatie;
4. Voorkomen van maatschappelijke kosten.

3.3.2 Gewenste en behaalde resultaten (VKB)

Zoals opgemerkt in de inleiding van dit hoofdstuk (zie paragraaf 3.1), betreffen onderstaande resultaten enkel de resultaten die de VKB in beeld heeft.

3.3.2.1 Voorkomen van schulden

Aandacht voor preventie en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan.

Streefcijfer 2019:

Het aantal deelnemers aan preventieve activiteiten neemt in 2019 toe met 11 procent ten opzichte van 2014.

Resultaat 2019:

Het aantal deelnemers aan de reguliere preventie-activiteiten is in onderstaand schema weer-gegeven:

Preventie-activiteit	Deelnemers 2014	Deelnemers 2019
Lespakket "Kostdat?!?"	216	374
Workshop "Geld speelt een rol"	296	10
Workshop "Financieel bij de Hand"	-	20
(jongeren)spreekuren	20	-
Individuele adviesgesprekken	128	92
Gastlessen Noorderpoort entreeleerlingen	-	-
Gastlessen campus Winschoten	-	70
Cursussen GOB Fivelingo/ISD mobiliteit	-	-
WinklerPrins ouder/kind voorlichtingen	-	88
Preventie-aanbod cl. na afgewezen krediet	-	75
Workshop(s) tienermoeders?	-	-
Jimmy's/andere voorlichtingen woensdagmiddag	-	-
Stagemarkt Hanze	-	-
Lespakket VMBO	300	-
Werkgeversproject	13	-
Totaal	973	729

Vroegsignalering

Naast bovenstaande activiteiten heeft de VKB ook in 2019 extra inzet gepleegd om in een vroeg stadium financiële problemen te signaleren en hulp te bieden. Het vroegsignaleren van schulden is vanaf januari 2018 opgenomen in de reguliere dienstverlening van Werkplein Fivelingo. Nieuwe uitkeringsgerechtigden worden doorverwezen naar een financieel specialist (professional schuldhulpverlening) indien blijkt dat er sprake is van financiële problematiek. Daarnaast was er in 2019 ook de opdracht om preventief cliënten te spreken en te adviseren om te voorkomen dat er financiële problemen ontstaan. De oplossingsrichting gaat uit van lichte ondersteuning waar het kan, zwaardere hulpverlening waar het moet. Het doel is zowel de inkomenspositie van cliënten te verbeteren als ze te begeleiden naar een schuldenvrije toekomst zodat uiteindelijk de participatie aan de samenleving duurzaam wordt verbeterd.

In 2019 zijn in totaal 140 cliënten doorverwezen naar de financieel adviseur. Een deel van deze cliënten is doorverwezen naar de Volkskredietbank in verband met problematische schulden. Een ander deel werd preventief gesproken en door middel van één of meerdere gesprekken weer op de juiste weg geholpen.

Verder zijn er pilots gestart ten aanzien van vroegsignalering in de volgende gemeenten:

- Appingedam;
- Delfzijl;
- Loppersum;
- Oldambt;
- Pekela;
- Veendam.

Bij de betreffende gemeenten zijn de aantallen bekend over hoeveel inwoners in dit kader zijn bereikt. Deze pilots lopen vooruitlopend op een verplichting tot vroegsignalering voor gemeenten, zoals die naar verwachting vanaf 2021 in de Wgs wordt opgenomen. De pilots zijn echter nog dermate recent gestart dat daarover nog geen cijfermatige conclusies zijn te geven.

Totaal

Middels alle bovengenoemde preventie-activiteiten zijn in totaal dus 869 (729 + 140) personen bereikt. In 2014 werden 973 personen bereikt. Op basis van deze aantallen is er sprake van een daling van 10,7% ten opzichte van 2014.

Naast bovengenoemde aantallen dragen onderstaande activiteiten ook bij aan de doelstelling van het verkleinen van de kans op het ontstaan van grotere of nieuwe schulden.

Training professionals

In de gemeenten Appingedam en Veendam is aan verschillende medewerkers van respectievelijk de Damster Zorgbalie en de sociale dienst Veendam een training voor professionals of een algemene voorlichting over de VKB gegeven. Naast het bijdragen aan de integraliteit en aan intensivering van de samenwerking, heeft de training onder meer als doel bij te dragen aan vroegsignalering doordat professionals in een vroeg stadium (dreigende) schulden herkennen. In totaal hebben hieraan 38 medewerkers deelgenomen.

Budgetcoaching

Ook het product budgetcoaching draagt bij aan de doelstelling. Budgetcoaching wordt bijvoorbeeld ingezet door de afdeling preventie om mensen met een lichte hulpvraag weer op weg te helpen om zo te voorkomen dat er (problematische) schulden ontstaan. Daarnaast wordt budgetcoaching aan het einde van trajecten ingezet als begeleiding bij de uitstroom uit budgetbeheer. Daarmee wordt voorkomen dat mensen opnieuw in de problemen komen als ze hun financiën weer volledig zelf gaan regelen. In het systeem wordt echter niet de aard van de coaching geregistreerd. Zodoende valt niet te achterhalen in hoeveel van de aantallen budgetcoaching (totaal 268) de coaching op deze wijze is ingezet.

Van deze beide activiteiten is niet exact te achterhalen hoeveel inwoners worden bereikt. Het is wel aannemelijk dat met beide activiteiten uiteindelijk een aanzienlijk aantal mensen wordt bereikt.

Conclusie:

Het is niet met zekerheid vast te stellen of de doelstelling van een toename van 11% ten opzichte van 2014 is gehaald.

3.3.2.2 Duurzame resultaten

Een investering in integrale schuldhulpverlening waarbij wordt gewerkt aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op recidive.

Streefcijfer 2019:

Het gemiddelde recidivepercentage neemt in 2019 ten hoogste toe tot 10%.

Resultaat 2019:

De berekening van het recidivepercentage wordt uitgevoerd op basis van de cliënten die eerder een budgetbeheer of schuldregelingstraject hebben doorlopen. Het recidivecijfer in 2019 is in onderstaande tabel weergegeven.

Recidive	Aantal			Percentage		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Gemiddeld	87	62	59	3,9	3,1	2,9

Uit de tabel blijkt dat het gemiddelde recidivepercentage over 2019 op 2,9% ligt. Daarmee is het verder gedaald ten opzichte van voorgaande twee jaren en het percentage ligt tevens ruim onder de norm van 10%. Ook vergeleken met landelijke cijfers blijkt de dienstverlening zeer effectief. Uit onderzoek blijkt dat recidivepercentages landelijk rond de 9 tot 16% liggen.² Bij mensen die in de Wsnp hebben gezeten, ligt dit percentage landelijk gezien nog hoger, namelijk op 19%.³

Conclusie:

De doelstelling van ten hoogste 10% recidive is daarmee ruim gehaald.

3.3.2.3 Bevorderen participatie

Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen belemmering meer vormt voor een burger om actief deel te nemen aan de samenleving.

Streefcijfers 2019:

1. Het aantal burgers dat binnen de schuldhulpverlening een oplossing voor de schulden krijgt aangeboden groeit vanaf 2016 jaarlijks;
2. Het aantal crisissituaties dat wordt afgewend, neemt vanaf 2016 jaarlijks toe.

² Duurzaamheid schuldtrajecten, *De financiële positie van ex-schuldenaren*, Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek 2015. Uit dit onderzoek blijkt dat 9 tot 16% van de onderzochte groep na 4 jaar na beëindiging van het schuldtraject weer nieuwe betalingsachterstanden heeft op de premie voor de ziektekostenverzekering. Een betalingsachterstand bij een zorgverzekeraar kan een signaal zijn voor de ontwikkeling van andere en zwaardere schulden omdat deze schulden zich meestal in een eerder stadium ontwikkelen dan andere schulden (Jungmann & Anderson, 2011, Sibma & Okma, 2010). Daarnaast heeft 4 tot 6 procent van de groep na vier jaar ook betalingsachterstanden op nieuwe kredieten.

³ Monitor Wsnp, Elfde meting over het jaar 2014, Utrecht/Den Haag: Raad voor de Rechtsbijstand/Centraal Bureau voor de Statistiek 2015. Uit deze Wsnp-monitor blijkt dat 19 procent van de schuldenaren die in de periode 2009-2013 een schone lei had, in 2014 opnieuw een achterstand had op een rekening, een lening, de hypotheek of de huur (pagina 90). Er is momenteel nog geen recentere meting gedaan.

Resultaat 2019:

De streefcijfers over 2016 zijn als een nulmeting te zien. In onderstaande tabel zijn de resultaten voor beide streefcijfers over 2019 weergegeven ten opzichte van 2016.

Resultaat	2016	2019
Inwoners met oplossing voor schulden	681 van 1.258 (54,1%)	668 van 1.389 (48,1%)
Aantal afgewende crisissituaties	14 van 21 (66,7%)	47 van 56 (83,9%)

Inwoners met oplossing voor schulden

In 2019 kregen 668 inwoners een oplossing voor de schulden aangeboden. Bij een deel van deze inwoners (392⁴) is dat een totaaloplossing voor alle schulden (via een herfinanciering, schuldregeling of Wsnp). Bij het overige deel (276 inwoners) wordt wel gewerkt aan het afbetalen van de schulden, maar is dat niet in alle gevallen een totaaloplossing (bijvoorbeeld omdat er belemmeringen zijn voor een schuldregeling). Afgezet tegen het totaal aantal inwoners dat in budgetbeheer of een schuldregeling zit (1.389), heeft 48,1% een oplossing voor de schulden.

Afgewende crisissituaties

Van een crisissituatie is sprake bij een dreigende woningontzuiming, afsluiting elektra / gas / water of royerling ziektekostenverzekering. In 2019 waren er 56 meldingen waarbij er sprake was van een crisissituatie. Daarvan werden er 47 (83,8%) afgewend. Deze crisissituaties werden geregistreerd op het moment van melding. Ook in de fase daarna is het mogelijk dat er een crisis ontstaat. Als we ook die latere crisissituaties meetellen, dan was er in 2019 een aantal van 76 crisissituaties. Daarvan werden er 74 (98%) afgewend.

Conclusie:

De groei van het aantal inwoners met een oplossing voor schulden is niet gehaald en de groei van het aantal afgewende crisissituaties is wel gehaald, kortom de doelstelling van een groei in beide streefcijfers is deels gehaald.

3.3.2.4 Voorkomen van maatschappelijke kosten

Een investering in integrale schuldhulpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie.

De maatschappelijke meerwaarde van de VKB vertaalt zich in een kosten-batenanalyse. Onderzoeksbureau Regioplan en de Hogeschool Utrecht hebben onderzoek verricht naar de kosten en baten van schuldhulpverlening⁵. Daarbij is er een rekentool ontwikkeld waarmee gemeenten lokaal de eigen kosten-batenverhouding van hun schuldhulpverlening kunnen berekenen.

Streefcijfer 2019:

De verhouding tussen de kosten en de baten van schuldhulpverlening is in 2019 minimaal 1,5 (iedere euro die in schuldhulpverlening wordt geïnvesteerd, levert minstens € 1,50 aan kostenbesparing op).

⁴ Dit betreft het aantal cliënten dat is toegeleid naar een herfinanciering (73), een schuldregeling of de Wsnp (285) en uitgaande van de gemiddelde uitvalpercentages over 2017. Het uitvalpercentage van de rechtbank Noord-Nederland over 2018 was ten tijde van het schrijven van deze evaluatie nog niet beschikbaar, zodat voor deze berekening gebruik is gemaakt van de uitvalpercentages over 2017. Zodra het percentage van de rechtbank Noord-Nederland wel beschikbaar is, zal die worden opgenomen in de kwartaalrapportages over 2019.

⁵ Schuldhulpverlening loont!, Amsterdam: Regioplan 2011.

Resultaat 2019:

De kosten-batenverhouding van de VKB is in onderstaande tabel weergegeven. Bij onderstaande berekening van de kosten-batenverhouding is uitgegaan van voorzichtige opbrengsten en reële kosten.

Kosten-batenverhouding schuldhelpverlening VKB

		totaal	per 1000 inw.
9.1 Kosten		€ 2.545.750	€ 17.130
9.2 Baten		€ 4.446.000	€ 29.910
9.3 Bespaarde kosten PW uitstroom		€ 1.798.000	€ 12.100
9.4 Bespaarde kosten PW voorkomen instroom		€ 266.000	€ 1.790
9.5 Bespaarde kosten WW		€ 941.000	€ 6.330
9.6 Bespaarde kosten PW trajecten		€ 21.000	€ 140
9.7 Bespaarde kosten WW reïntegratie		€ 4.000	€ 30
9.8 Bespaarde kosten betalingsregelingen		€ 9.000	€ 60
9.9 Bespaarde kosten huisuitzettingen		€ 452.000	€ 3.040
9.10 Bespaarde kosten MW		€ 34.000	€ 230
9.11 Bespaarde kosten GGZ		€ 26.000	€ 170
9.12 Bespaarde kosten MO		€ 164.000	€ 1.100
9.13 Bespaarde kosten dakloosheid (zorg en veiligheid)		€ 500.000	€ 3.360
9.14 Bespaarde kosten afsluiten GWL		€ 231.000	€ 1.550

Uit deze tabel blijkt een totaalbedrag aan kosten van schuldhelpverlening van € 2.545.750,-. Daar staat een bedrag aan baten van € 4.446.000,- tegenover. De kosten-baten verhouding is daarmee 1,75. Dit betekent dat elke euro die gemeenten besteden aan schuldhelpverlening, op andere terreinen leidt tot een kostenbesparing van minstens € 1,75.

Conclusie:

De doelstelling van een kosten-baten verhouding van minimaal 1,5 is gehaald.

3.3.3 Managementinformatie

Op basis van managementinformatie wordt de voortgang in het bereiken van de doelstellingen en de gewenste resultaten en de kwaliteit gemonitord. Ook in 2019 ontvingen zowel het bestuur van de VKB als de gemeenteraden eens per kwartaal een rapportage om te kunnen sturen op de voortgang in de doelstellingen en resultaten en kwaliteitsaspecten. In deze rapportages is onder andere informatie opgenomen over de ingezette producten en diensten, wachttijden, recidive en over de (kenmerken van de) cliënten.

Verder is vanaf 2017 in de managementrapportages een overzicht toegevoegd van de instroom, de doorstroom en tussentijdse uitval van cliënten. Hierin worden de cliënten die zich in 2017 en 2018 en 2019 hebben aangemeld gevolgd gedurende het proces van schuldhelpverlening. Momenteel geeft het overzicht vooral zicht op de beginfase van de schuldhelpverlening. Op termijn zal dit overzicht verder worden uitgebreid zodat het ook inzicht biedt in het resultaat (succes) en de doeltreffendheid van de schuldhelpverlening door de VKB.

3.3.4 Samenvatting resultaten

Onderstaand is aangegeven welke van de het beleidsplan beschreven doelstellingen zijn behaald:

1. Voorkomen van schulden:

2. Duurzame resultaten:

3. Bevorderen participatie:

4. Voorkomen van maatschappelijke kosten:

4

Paragrafen

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de VKB. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen.

4.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de Volkskredietbank te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele weerstandscapaciteit* is met name van belang voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Een structureel middel om risico's op te vangen kan bijvoorbeeld zijn de post onvoorzien in de begroting.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het ter dekking van risico's aanwezige vrije vermogen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit bijvoorbeeld de algemene reserve en deze bedraagt ultimo 2019 nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen. Risico's zijn van nature onzeker van aard en omvang. Indien dit niet zo was, zouden zij worden opgenomen in de begroting.

De belangrijkste risico's voor de Volkskredietbank zijn:

- Er is onduidelijkheid over de vraag of de VKB verplicht is BTW in rekening te brengen bij het product beschermingsbewind. De VKB is van mening dat er geen BTW-plicht is omdat beschermingsbewind binnen de BTW-vrijstelling voor schuldhelpverlening valt. Begin 2018 heeft de belastingdienst aangegeven dat er voor de VKB wel een BTW-plicht bij beschermingsbewind zou gelden. Nadien is er een uitspraak van een rechtbank geweest in een vergelijkbare situatie. De rechtbank was het niet eens met het standpunt van de belastingdienst. Vervolgens heeft de belastingdienst hoger beroep tegen deze uitspraak van de rechtbank ingesteld. De belastingdienst zal naar verwachting gedurende die procedure niet bereid zijn het standpunt aan te passen. Daarom is besloten de huidige werkwijze voort te zetten, het standpunt van de VKB vast te leggen en na afloop van het hoger beroep opnieuw in overleg te treden met de belastingdienst. Omdat de VKB tot op heden nog geen BTW in rekening heeft gebracht, bestaat er in beginsel een BTW-risico voor het verleden. Indien uiteindelijk blijkt dat het standpunt van de belastingdienst juist is, dan kan er een eventuele

naheffing van omzetbelasting plaatsvinden over een periode van maximaal vijf jaar. Omvang risico: maximaal € 531.000,-;

- Alle in de begroting opgenomen aannames zijn gebaseerd op een voorspelling omtrent het aantal aanvragen en diensten. Indien er in een jaar sprake zal zijn van een (grote) stijging of daling in het aantal aanvragen en diensten, zal dit kunnen leiden tot frictiekosten en een extra financiële bijdrage van de gemeenten. Omvang risico: p.m.;
- De voormalige directeur is eind 2018 wethouder geworden in de gemeente Veendam en op grond van de rechtspositionele regels is er sprake van een terugkeergarantie vanwege politiek verlof. Omvang risico: loonsomkosten (schaal 13 max. en arbeidsomvang van 32 uur (0,89 fte) per week) van € 100.000,- per jaar.

Uitgangspunt bij risico's is dat het meestal incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De Volkskredietbank is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. In dat kader ontvangt de Volkskredietbank op basis van de opgestelde begroting financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten en is het niet nodig dat de Volkskredietbank over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelig exploitatiesaldo wordt op basis van de gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. In het weerstandsvermogen wordt daarom voorzien door de deelnemende gemeenten zelf. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de VKB als zodanig gewaarborgd.

4.1.1 Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) dient een aantal kengetallen opgenomen te worden. De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een betere inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in het jaarverslag.

Kengetallen	2018	2019	
	realisatie	begroting	realisatie
Netto schuldquote	6,9%	7,0%	4,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	6,9%	7,0%	4,3%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,8	0,8	0,9

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Normaliter bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VKB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode nihil (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op pagina 19).

Liquiditeitsratio

De liquiditeit laat zien wat de mate is waarin de VKB in staat is om aan haar direct opeisbare verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode onder de 1. De huidige uitkomst geeft aan dat er op korte termijn onvoldoende vorderingen en gelden zijn om de korte schulden te voldoen. Door de waarborgen die een gemeentelijke

kredietbank als overheidsorgaan (gemeenschappelijke regeling) met zich meebrengt, is er geen noodzaak het toegepaste beleid te wijzigen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het personeel is gehuisvest in het kantoorpand aan de Stationsweg 2 te Appingedam. Dit pand wordt gehuurd. In 2019 is besloten de huurovereenkomst van het pand niet op te zeggen en daarmee te gaan voor een verlenging van de huidige huurovereenkomst van vijf jaar. Daarbij de mogelijkheid open te houden om te 'krimpen in eigen huis' wanneer de toekomstige ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de Volkskredietbank. Voor wat betreft de inrichting dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de Volkskredietbank eveneens verantwoordelijk. Deze kosten worden aangemerkt als huurder-investeringen. Het externe (groot) onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de verhuurder.

Daarnaast heeft de organisatie een dienstvoertuig in gebruik in verband met het spreekuur bezoek op locatie. Dit voertuig is in 2009 aangeschaft. De afschrijving- en onderhoudskosten worden in de exploitatie verwerkt.

4.3 Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringsstructuur van decentrale overheden, een doel dat de Volkskredietbank eigen is. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

4.3.1 Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-, koers-, en valutarisico's. Voor de Volkskredietbank zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de Volkskredietbank loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de Volkskredietbank in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In de renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal. De begrote en gerealiseerde renterisico norm 2019 en de begrote renterisico norm 2020 worden weergegeven in de volgende tabel.

Renterisico norm (bedragen x 1.000)	2019 (begroot)	2019 (begroot gewijzigd)	2019 (realisatie)	2020 (begroot)
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -	€ -	€ -
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	€ -	€ -	€ -	€ -
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
3b Nieuwe verstrekte lange leningen	€ 710	€ 710	€ 471	€ 500
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	€ -710	€ -710	€ -471	€ -500
5 Betaalde aflossingen	€ -	€ -	€ -	€ -
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ -710	€ -710	€ -471	€ -500
7 Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ -710	€ -710	€ -471	€ -500
8 De begrotingsomvang	€ 3.964	€ 4.227	€ 4.203	€ 4.176
9 Het normpercentage	20%	20%	20%	20%
10 Renterisiconorm (8 x 9)	€ 793	€ 845	€ 841	€ 835
11 Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief) (10 - 7)	€ 1.503	€ 1.555	€ 1.312	€ 1.335

Uit deze opstelling blijkt dat de Volkskredietbank binnen de grenzen van de renterisico norm opereert. Ook voor de komende jaren verwacht de Volkskredietbank geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico, kan jaarlijks 4% van de netto uitbetaalde leningen in dat jaar worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze leningdebiteuren. Er wordt ten aanzien van leningdebiteuren een (pro)actief beleid gevoerd.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar de eerdere paragraaf betreffende het weerstandsvermogen.

4.3.2 Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de Volkskredietbank middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft. De begrote en gerealiseerde kasgeldlimiet 2019 en de begrote kasgeldlimiet 2020 worden weergegeven in de volgende tabel.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2019 (begroot)	2019 (begroot gewijzigd)	2019 (realisatie)	2020 (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:	€ 3.964	€ 4.227	€ 4.203	€ 4.176
Toegestane kasgeldlimiet (a)				
- in procenten	65%	65%	65%	65%
- in bedrag	€ 2.577	€ 2.748	€ 2.732	€ 2.714
Vlottende schuld				
- opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
- schuld in rekening-courant	€ -	€ -	€ -	€ -
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ 6.100	€ 6.100	€ 6.026	€ 6.000
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld (b)	€ 6.100	€ 6.100	€ 6.026	€ 6.000
Vlottende kasgeldmiddelen				
- uitgeleende gelden < 1 jaar	€ 60	€ 60	€ 58	€ 60
- contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -	€ -
- tegoeden in rekening-courant	€ 3.800	€ 3.800	€ 4.539	€ 4.100
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende kasgeldmiddelen (c)	€ 3.860	€ 3.860	€ 4.597	€ 4.160
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (b) - (c)	€ 2.240	€ 2.240	€ 1.428	€ 1.840
Toegestane kasgeldlimiet (a)	€ 2.577	€ 2.748	€ 2.732	€ 2.714
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	€ 337	€ 508	€ 1.304	€ 874

De ruimte binnen de kasgeldlimiet 2019 bedroeg € 1.304.000.

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Algemeen

Een juiste bedrijfsvoering is van belang om de taken van de Volkskredietbank verantwoord uit te kunnen voeren. De Volkskredietbank beschikt over een werkorganisatie onder leiding van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied schuldhulpverlening uit. Voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar het 'woord van de directie' op pagina 6 en hoofdstuk 2 vanaf pagina 8 en verder.

4.4.2 Financieringssysteem

Met ingang van 1 januari 2019 is een nieuwe financieringssysteem geïntroduceerd. Daarbij wordt op transparante wijze onderscheid gemaakt tussen bestaanskosten en de productkosten. De bestaanskosten worden op basis van het inwoneraantal omgerekend naar een vaste bijdrage voor elke GR-gemeente en de productkosten worden berekend voor elke gemeente afzonderlijk op basis van de productafname.

4.4.3 Automatisering

De VKB heeft de automatisering uitbesteed. De VKB is aangesloten op en maakt gebruik van de diensten van CSN Groep B.V. De diensten worden door middel van een dienstverleningsovereenkomst uitgevoerd. Naast de standaard software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's Allegro, Xtendis, Scientia en Exact Globe Next.

4.4.4 Gegevensbescherming

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de VKB. Toegankelijke en betrouwbare informatie is essentieel voor de VKB om zijn (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren en om daarover transparant en proactief verantwoording te kunnen afleggen. Daarnaast verwerkt de VKB bij de uitvoering van zijn taken persoonsgegevens van gevoelige aard, zoals financiële gegevens. Deze informatie is dus waardevol en moet beschermd worden. Privacy en gegevensbescherming is daarom een blijvend relevant onderwerp voor de VKB. Het zorgvuldig verwerken van privacygevoelige informatie is essentieel voor het vertrouwen van inwoners in de VKB.

De VKB spant zich in om gegevensbescherming en informatiebeveiliging blijvend op niveau te houden. In dat kader is het afgelopen jaar een start gemaakt met het opstellen van een plan voor het verder optimaliseren van gegevensbescherming. Daarnaast is er onder meer gewerkt aan het op onderdelen nader invullen van informatiebeveiligingsbeleid en er is een start gemaakt met het structureel intern controleren op gegevensbescherming in de praktijk (audit). Uiteraard zijn ook door betrokkenen ingediende AVG-verzoeken afgehandeld en is er blijvende aandacht voor de interne bewustwording bij de teams/afdelingen. Al vanaf 2016 is er een werkende procedure voor het melden en registreren van beveiligingsincidenten en datalekken.

4.4.5 Gevolgen gemeentelijke herindelingen

De gemeente Bellingwedde is per 1 januari 2018 gefuseerd met de gemeente Vlagtwedde tot de nieuwe gemeente Westerwolde. Op 29 mei 2019 besloot de gemeenteraad van de gemeente Westerwolde tot uittreding uit de GR VKB per 1 januari 2020. Het dagelijks bestuur heeft namens het algemeen bestuur in een drietal gesprekken onderhandeld met de portefeuillehouder van de gemeente Westerwolde. Op 17 oktober 2019 zijn partijen tot overeenstemming gekomen. Er is overeengekomen dat inwoners uit de voormalige gemeente Bellingwedde zich tot 1 januari 2020 konden aanmelden bij de VKB. De voortzetting van de dienstverlening aan de huidige inwoners van Westerwolde is in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Het algemeen bestuur van de VKB heeft op 7 november 2019 ingestemd met de financiële afwikkeling van de uittreding. Op 22 januari 2020 besloot de gemeenteraad van de gemeente Westerwolde in te stemmen met de financiële afwikkeling van de uittreding.

Op 1 januari 2019 is de gemeente Eemsum gefuseerd met de gemeenten Bedum, Winsum en De Marne tot de nieuwe gemeente Het Hogeland. De nieuwe gemeente Het Hogeland neemt de plaats in van de opgeheven gemeenten. Het Hogeland heeft de schuldhelpverlening niet alleen ondergebracht bij de VKB maar heeft ook een dienstverleningsovereenkomst met de Groningse kredietbank voor de schuldhelpverlening aan de inwoners van de voormalige gemeenten Bedum, De Marne en Winsum. Het college van Het Hogeland is momenteel aan het onderzoeken of het mogelijk is om met beide organisaties door te gaan of dat gekozen wordt voor één van beide organisaties. Het Hogeland heeft aangegeven dat de besluitvorming over de toekomst van de uitvoering van de schuldhelpverlening voor 1 april 2020 zal zijn afgerond. Het algemeen bestuur heeft besloten de gemeente Het Hogeland meer tijd te geven voor het onderzoek naar de inzet van de professionele schuldhelpverlening binnen de gemeente en wel tot 1 juli 2020.

De gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum gaan per 1 januari 2021 fuseren en verder onder de gemeentenaam Eemsdelta.

De nieuwe gemeenten kunnen als gevolg van deze herindelingen gaan toe- of juist uitreden. In beide situaties zullen er gevolgen zijn op financieel, organisatorisch en op personeel vlak. Deze gevolgen moeten in kaart worden gebracht en er moet een voorstel komen voor de afwikkeling van die gevolgen. Enerzijds om herindelende gemeenten te ondersteunen bij het maken van een keuze voor toe- of uittreding. Anderzijds om duidelijk te maken wat de gevolgen zijn voor de overige deelnemende gemeenten en voor de VKB als uitvoeringsorganisatie.

4.4.6 Toekomstplan 2021-2024

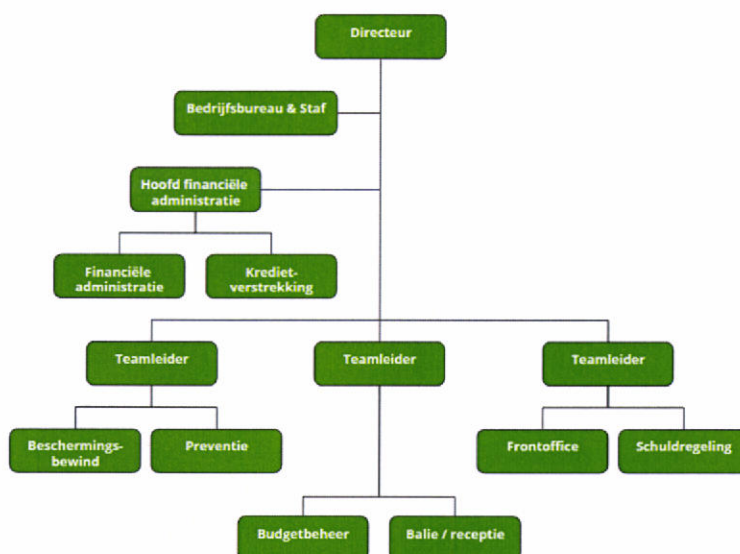
De opdracht aan de interim-directeur in maart 2019 was: formuleer de visie van de VKB op schuldhulpverlening, en kom met een analyse en een voorstel voor de uitvoering van de schuldhulpverlening de komende jaren. In de organisatie is gesproken over de missie van de organisatie en er is een grondige doorlichting gedaan op de bedrijfsvoering en de financiering. Daarnaast is gekeken naar de inhoud van de dienstverlening en naar de wijze waarop de VKB betrokken kan zijn bij het bredere sociaal domein. Dit heeft geresulteerd in een Toekomstplan 2021-2024. Dit Toekomstplan verschijnt tegelijk met de conceptbegroting 2021.

Het plan doet recht aan de situatie van de inwoners in de regio Noord-Oost Groningen, maar houdt daarbij tevens rekening met de ambities van de afzonderlijke gemeenten in de GR. Dat bleek een uitdaging. In de eerste plaats vanwege de gemeentelijke herindelingen. Een aantal van de oorspronkelijk acht gemeenten in de GR zitten in verschillende fasen van herindeling, terwijl veel (beleids)keuzes die deze gemeenten (gaan) maken, bepalend zijn voor de toekomst van de VKB.

Dat maakt van een Toekomstplan een plan in ontwikkeling. Een plan dat voldoende ruimte biedt om in te spelen op veranderingen in het gemeentelijk sociaal domein, zowel inhoudelijk als financieel, én een plan dat ruimte biedt om te anticiperen op krimp dan wel uitbreiding van de dienstverlening van de VKB in de komende jaren.

4.4.7 Personeel

De Volkskredietbank levert, ondergebracht in een 9-tal afdelingen, verschillende financiële diensten. Het organogram van de uitvoeringsorganisatie van de VKB is hieronder weergegeven.

De uitvoeringsorganisatie staat onder leiding van de directeur en onder toezicht van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur.

Bedrijfsbureau en staf:

Aan het bedrijfsbureau zijn als kerntaken toebedeeld, de bestuursondersteuning, managementondersteuning, klachten afhandeling, interne controlling op voortgang van de processen en de bijbehorende verslaglegging, het bijhouden van de relevante wet- en regelgeving, de aanpalende beleidszaken en tenslotte de controle op de kwaliteit en de voortgang van de werkprocessen.

Teamleider / Hoofd financiële administratie:

De teamleiders c.q. het hoofd financiële administratie sturen de betreffende functionele afdelingen aan. Zij vormen de schakel tussen de afdelingen en de directie.

Financiële Administratie:

De financiële administratie verzorgt het betalingsverkeer, de dagelijkse bank administratie alsmede de debiteurenbewaking. Deze afdeling is organisatie ondersteunend. Zo verzorgen zij o.a. de administratieve ondersteuning van de afdelingen en de administratieve afhandeling van het schuldregeling traject.

Kredietverstrekking:

De afdeling kredietverstrekking heeft als kerntaken, het beoordelen van de aanvragen voor en het verstrekken van sociale leningen, herfinancieringen en saneringskredieten.

Beschermingsbewind:

Deze afdeling verzorgt het beschermingsbewind. Beschermingsbewind is een door de rechter opgelegde vorm van 'verplicht budgetbeheer' voor meerderjarige personen die wegens verkwisting, een geestelijke of lichamelijke tekortkoming niet in staat zijn zelf hun financiën goed te regelen.

Preventie:

De afdeling preventie houdt zich bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van individuele en collectieve preventie activiteiten zoals het voeren van advies- en coachingsgesprekken en het geven van cursussen en voorlichting.

Budgetbeheer:

Budgetbeheer zorgt voor het uitvoeren en onderhouden van het budgetbeheer en budget-begeleiding.

Balie / receptie:

De kerntaken van deze afdeling zijn het telefonisch ondersteunen van alle afdelingen, het ontvangen / te woord staan van cliënten aan de balie, het maken van afspraken en het verwerken van de post.

Frontoffice:

De Frontoffice doet aanmeldgesprekken, intakegesprekken, verzorgt de dossieropbouw en doet zo nodig crisis interventie.

Schuldregeling:

Het verzorgen van schuldbemiddeling, schuldsaneringstrajecten en het opstellen van verklaringen WSNP.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Het grootste deel (80%) van het personeel is in vaste dienst van de Volkskredietbank. In 2019 waren de arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector gemeenten (CAR-UWO) en de rechtspositie van de gemeente Appingedam van toepassing.

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. De Wnra zorgt er kort samengevat voor dat een belangrijk deel van de huidige ambtenaren dezelfde rechtspositie krijgt als 'gewone' werknemers. Deze ambtenaren zullen niet langer werkzaam zijn op basis van een ambtelijke aanstelling, maar op basis van een arbeidsovereenkomst. Dit brengt een aantal belangrijke veranderingen met zich mee. Eén van deze veranderingen is dat de (collectieve) arbeidsvoorwaarden van voormalige ambtenaren vanaf 1 januari 2020 in een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) worden vastgelegd. Voor de VKB is de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) van toepassing.

Het bestuur heeft in 2019 de bevoegdheid gekregen om lid te worden van de werkgeversvereniging (WSGO) om de cao SGO te kunnen toepassen. De VKB is per 1 januari 2020 lid van de WSGO.

In 2019 is hard gewerkt aan het opstellen van een eigen personeelshandboek en arbeidsovereenkomst.

De loonkosten zijn gebaseerd op de schaalniveaus behorende bij de functies. De loonkosten bestaan onder andere uit: de jaarlonen inclusief 8% vakantietoelage, 6,75% eindejaarsuitkering, 1,5% levensloopbijdrage, 0,8% bovenwettelijke verlofuren (totaal IKB: 17,05%) en sociale lasten werkgeverspremies WGA, ZVW etc. en de werkgeverslasten OP/NP, AOP en VPL.

Het onderstaande overzicht toont de personeelsbezetting ultimo 2019 en 2018:

Personeelsbezetting	31-12-2019		31-12-2018	
	persoon	fte	persoon	fte
Management	5	4,1	4	3,2
Bedrijfsbureau en staf	6	4,2	5	4,3
Financiële admin. / kredietverstrekking	2	1,7	3	2,3
Receptie / postverwerking	4	3,7	4	2,8
Preventie	2	1,4	2	1,4
Beschermingsbewind	10	7,5	10	7,3
Frontoffice	9	7,6	8	6,7
Budgetbeheer	13	10,5	14	11,4
Schuldregeling	9	6,9	8	7,3
Totaal	60	47,6	58	46,7

Het onderstaande overzicht toont het ziekteverzuim:

Ziekteverzuim	2019	2018
Verzuimduur	10,5	13,2
Verzuimpercentage	4,4	6,7
Verzuimfrequentie	1,3	1,8

Het verzuimpercentage in 2019 bedroeg 4,4. Dit percentage geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in 2019 wegens verzuim verloren is gegaan. Het verzuimpercentage is 2,3% lager in

vergelijking met 2018. Dit is een afname van 34%. De verzuimduur bedroeg in 2019 10,5 dagen. Gemiddeld meldden medewerkers zich 1,3 keer ziek in 2019.

4.5 Verbonden partijen

De Volkskredietbank is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. De Volkskredietbank heeft zelf geen verbonden partijen.

Jaarrekening 2019

5

Balans per 31 december 2019

(ná verwerking exploitatiesaldo en ná verwerking mutaties in de reserves)

Activa	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
Vaste activa				
B.1 Materiële vaste activa:				
Investerings met economisch nut		182.401		269.337
B.2 Financiële vaste activa:				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		<u>752.879</u>		<u>899.776</u>
Totaal vaste activa		935.280		1.169.113
Vlottende activa				
B.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Overige uitzettingen	58.098		57.252	
Overige vorderingen	<u>22.401</u>		<u>18.546</u>	
		80.499		75.798
B.4 Liquide middelen:				
Kas	-		-	
Bank	<u>4.539.274</u>		<u>4.138.926</u>	
		4.539.274		4.138.926
B.5 Overlopende activa:				
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		<u>1.076.271</u>		<u>1.059.306</u>
Totaal vlottende activa		5.696.044		5.274.030
Totaal activa		6.631.324		6.443.143
Passiva				
	€	€	€	€
Vaste passiva				
B.6 Eigen vermogen:				
Algemene reserve	-		-	
Bestemmingsreserves	-		-	
Gerealiseerde resultaat	<u>-</u>		<u>-</u>	
		-		-
Totaal vaste passiva		-		-
Vlottende passiva				
B.7 Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Beheerrekeningen	6.025.703		5.905.756	
Overige schulden	<u>502.360</u>		<u>454.310</u>	
		6.528.063		6.360.066
B.8 Overlopende passiva:				
Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen		<u>103.261</u>		<u>83.077</u>
Totaal vlottende passiva		6.631.324		6.443.143
Totaal passiva		6.631.324		6.443.143

6

Overzicht van baten en lasten 2019

6.1 Overzicht van baten en lasten (categoriale indeling) 2019

BATEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage	1.695.000	1.695.413	129.307
E.2 Exploitatiebijdrage	341.000	295.788	798.592
E.3 Schuldhelpverlening	1.432.000	1.450.124	2.220.243
E.4 Gemeentelijke toegang	-	65.930	-
E.5 Beschermingsbewind	535.000	489.183	509.674
E.6 Overige	133.000	124.439	155.073
E.7 Rente	91.000	81.969	104.992
Totaal baten	<u>4.227.000</u>	<u>4.202.846</u>	<u>3.917.881</u>

LASTEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
E.8 Personeel	3.283.000	3.318.029	3.061.000
E.9 Afschrijving investeringen	109.000	106.130	95.264
E.10 Huisvesting	151.000	150.877	148.259
E.11 Automatisering	217.000	213.755	208.296
E.12 Apparaatskosten	180.000	161.473	160.167
E.13 Bankkosten	29.000	27.425	29.465
E.14 Mutaties voorzieningen	28.000	30.515	26.910
E.15 BTW compensatie	230.000	194.642	188.519
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	<u>4.227.000</u>	<u>4.202.846</u>	<u>3.917.881</u>
Saldo voor bestemming	-	-	-
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserve	-	-	-
Totaal mutaties reserves	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldoverdeling gemeenten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Om gemeenten vooraf middels de begroting al een beter beeld van de kosten van de VKB te geven en niet pas achteraf in de exploitatiebijdrage, heeft het bestuur in 2018 besloten een nieuwe financieringssysteem toe te passen. Daarbij worden de overhead- en bestaanskosten als vaste bijdrage bij de gemeenten in rekening gebracht. In de afgelopen jaren werden vrijwel alle kosten van de VKB via de productafname aan de gemeenten doorbelast, terwijl een deel van de kosten niet afhankelijk is van de productafname. De nieuwe financieringssysteem is met ingang van 1 januari 2019 geëffectueerd.

6.2 Programmarekening 2019

LASTEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	3.175.000	3.171.425	2.942.813
	<u>3.175.000</u>	<u>3.171.425</u>	<u>2.942.813</u>
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	1.052.000	1.031.421	975.068
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	<u>1.052.000</u>	<u>1.031.421</u>	<u>975.068</u>
Totaal lasten	<u>4.227.000</u>	<u>4.202.846</u>	<u>3.917.881</u>

BATEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	4.227.000	4.202.846	3.917.881
	<u>4.227.000</u>	<u>4.202.846</u>	<u>3.917.881</u>
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal baten	<u>4.227.000</u>	<u>4.202.846</u>	<u>3.917.881</u>

7

Kasstroomoverzicht 2019

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo		-		-
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen		106.130		95.264
Veranderingen in werkkapitaal:				
- overige uitzettingen	-846		-1.270	
- overige vorderingen	-3.855		6.328	
- overlopende activa	-16.965		108.437	
- vloeiende schulden	167.997		-96.968	
- overlopende passiva	20.184		-77.130	
		166.515		-60.603
Overige:				
- boekresultaat materiële vaste activa		-		-
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		272.645		34.661
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-19.194		-61.009	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Verstrekingen leningen u/g	-470.834		-415.149	
Aflossingen leningen u/g	617.731		630.161	
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		127.703		154.003
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Bijdrage gemeenten, saldo	-		-	
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		-		-
Mutatie liquide middelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)				
		400.348		188.664
Liquide middelen				
Saldo per 31 december 2019	4.539.274			
Saldo per 31 december 2018	4.138.926		4.138.926	
Saldo per 31 december 2017			3.950.262	
Mutatie liquide middelen		400.348		188.664

8

Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten

8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarcijfers hebben betrekking op de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs, waar nodig onder aftrek van afschrijvingen en (buitengewone) waardeverminderingen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. Het voornemen van de voortzetting van de VKB door de deelnemende gemeenten blijkt onder meer uit de (technische) wijziging van de GR-VKB in december 2019.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat over verschillende zaken een oordeel wordt gevormd, en dat schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Balanswaardering

Materiële vaste activa

Waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van de historische aanschafwaarden exclusief BTW onder aftrek van afschrijvingen. De materiële vaste activa van de VKB betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de verstrekte leningen verminderd met de vervallen termijnen en verminderd met de vooruit ontvangen aflossingen. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vlottende activa en passiva

De onder de vorderingen opgenomen nog te ontvangen vervallen termijnen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de getroffen voorzieningen. De liquide middelen en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde exclusief BTW. De wijze waarop de afschrijvingen plaatsvinden worden vermeld in de financiële verordening.

8.2 Toelichting op de balans per 31 december 2019

Alle vermelde activa betreffen investeringen met economisch nut. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

B.1. Materiële vaste activa	Verbouwing kantoor	Kantoor-inventaris	Automatisering	Vervoermiddel	Totaal
	€	€	€	€	€
Per 1 januari 2019:					
Aanschafwaarde	601.392	218.406	294.486	8.249	1.122.533
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-434.303	-203.944	-206.700	-8.249	-853.196
Boekwaarde	<u>167.089</u>	<u>14.462</u>	<u>87.786</u>	<u>-</u>	<u>269.337</u>
Mutaties 2019:					
Investeringen	-	1.877	17.317	-	19.194
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-60.144	-5.580	-40.406	-	-106.130
	<u>-60.144</u>	<u>-3.703</u>	<u>-23.089</u>	<u>-</u>	<u>-86.936</u>
Per 31 december 2019:					
Aanschafwaarde	601.392	220.283	311.803	8.249	1.141.727
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-494.447	-209.524	-247.106	-8.249	-959.326
Boekwaarde	<u>106.945</u>	<u>10.759</u>	<u>64.697</u>	<u>-</u>	<u>182.401</u>
Afschrijvingspercentages	<u>10%</u>	<u>10-33,3%</u>	<u>20-33,3%</u>	<u>20%</u>	

De investeringen worden lineair afgeschreven aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Verbouwing nieuw kantoor 10 jaar
- Kantoorinventaris max. 10 jaar
- Automatisering max. 3 jaar
- Vervoermiddel 5 jaar

B.2. Financiële vaste activa	2019	2018
	€	€
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Saldo per 1 januari	899.776	1.114.788
Verstrekkings t/m 31 december	470.834	415.149
	<u>1.370.610</u>	<u>1.529.937</u>
Vervallen termijnen t/m 31 december	-617.731	-630.161
Saldo per 31 december	<u>752.879</u>	<u>899.776</u>
Uitstaande leningen per 31 december	<u>679</u>	<u>743</u>

Het betreft verstrekte persoonlijke leningen, herfinancieringen en saneringskredieten aan cliënten.

B.3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2019	2018
	€	€
Overige uitzettingen		
Saldo per 1 januari	122.052	123.082
Vervallen termijnen t/m 31 december	617.731	630.161
	<u>739.783</u>	<u>753.243</u>
Ontvangen aflossingen t/m 31 december	-611.717	-630.069
Achterstand	128.066	123.174
Vooruitontvangen termijnen	-1.868	-1.122
Per saldo achterstand per 31 december	<u>126.198</u>	<u>122.052</u>
Vordering vertragsrente	9.805	19.199
	<u>136.003</u>	<u>141.251</u>
Voorziening dubieuze leningdebiteuren	-68.100	-64.800
Voorziening vertragsrente	-9.805	-19.199
Saldo per 31 december	<u>58.098</u>	<u>57.252</u>

Voorziening dubieuze leningdebiteuren

De voorziening dubieuze leningdebiteuren dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de leningen u/g. Op basis van een geschat risicoprofiel van de debiteuren is per 31 december 2019 de voorziening dubieuze leningdebiteuren bepaald op € 68.100.

Voorziening vertragsrente

De voorziening vertragsrente dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de vordering vertragsrente.

	2019	2018
	€	€
Mutatie voorziening dubieuze leningdebiteuren		
Saldo per 1 januari	64.800	67.100
Toevoegingen	9.078	15.389
	<u>73.878</u>	<u>82.489</u>
Afboekingen minus ontvangen afboekingen, per saldo afboekingen	-5.778	-17.689
Saldo per 31 december	<u>68.100</u>	<u>64.800</u>

De in de balans opgenomen overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Overige vorderingen		
Debiteuren	22.401	18.546
Totaal	<u>22.401</u>	<u>18.546</u>

De vorderingen van het openstaande debiteurensaldo per 31 december 2019 zijn allemaal korter dan drie maanden.

De post liquide middelen kan als volgt worden gespecificeerd:

B.4. Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Kas	-	-
ABN-Amro, betaalrekening .730	39.884	81.674
ABN-Amro, kwartaal depositorekening .681	720.000	720.000
ABN-Amro, jaar depositorekening .816	1.000.000	1.000.000
BNG, rekening-courant .665	2.568.672	2.121.462
BNG, prepaidkaart .226	9.604	20.962
BNG, rekening-courant .171	190.440	184.126
SNS Bank, betaalrekening .413	10.674	10.702
Totaal	<u>4.539.274</u>	<u>4.138.926</u>

De bankgelden op de balans betreffen vooral gelden van cliënten. Deze derden gelden zijn uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren. De bankgelden van de klanten zijn te allen tijde toegankelijk en beschikbaar voor de activiteiten van de klanten.

B.5. Overlopende activa	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		
Gemeenten	831.995	790.445
Beschermingsbewind	102.252	147.545
Borg verhuurder	32.500	32.500
Overige	109.524	88.816
Totaal	1.076.271	1.059.306

B.6. Eigen vermogen	Saldo per 01-01-2019	Toevoeging 2019	Onttrekking 2019	Saldo per 31-12-2019
	€	€	€	€
Algemene reserve	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Per 31 december 2019 zijn de reserves nihil.

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden en overige schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

B.7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Beheerrekeningen		
Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten	966.310	947.493
Spaargelden en reserveringen cliënten	5.059.393	4.958.263
Totaal	6.025.703	5.905.756

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals budgetbeheer, beschermingsbewind, kredietverstrekkingen, saneringen, schuldbemiddeling etc. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.

Spaargelden en reserveringen cliënten

In overleg met de cliënt worden reserveringen gedaan voor toekomstige uitgaven ten behoeve van de activiteiten budgetbeheer en beschermingsbewind.

Scheiding van cliënt- en organisatiegelden

De Volkskredietbank maakt gebruik van één centrale bankrekening op naam van de Volkskredietbank waarop alle cliëntgelden worden ontvangen. Voor iedere cliënt opent de

Volkskredietbank een (budgetbeheer)rekening waarbij een volledige, administratieve scheiding is aangebracht. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan met zich meebrengt, is er geen noodzaak tot strikte scheiding middels separate externe bankrekeningen op naam van cliënten. Op grond van het besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerder en mentoren (CBM) heeft de Rechtbank Noord-Nederland per brief van 17 november 2015 aan de Volkskredietbank een ontheffing verleend voor de eis van scheiding van cliënt- en organisatiegelden (artikel 1:436 lid 4 BW).

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Overige schulden		
Door te betalen bemiddelingen	206.197	208.497
Crediteuren	108.932	95.492
Salarissen, pensioenpremies en loonheffing	187.231	150.321
Totaal	502.360	454.310

De post 'Door te betalen bemiddeling' betreft bedragen die bestemd zijn voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit schuldbemiddeling.

De post 'Salarissen, pensioenpremies en loonheffing' bevat nog te betalen pensioenpremies en loonheffingen over de maand december.

B.8. Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen		
Uitzend- en detachingskosten	1.903	7.016
Accountantskosten	13.985	10.245
Overige	87.373	65.816
Totaal	103.261	83.077

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De volgende onderdelen zijn toekomstige financiële verplichtingen en niet in de balans opgenomen:

- De verplichting uit hoofde van de vakantiedagen is, conform het BBV, niet in de balans opgenomen. Deze verplichting bedraagt per 31 december 2019 € 82.612,-.
- Huurovereenkomst kantoorpand: betreft een financiële huurverplichting van € 92.267,- per jaar en deze wordt jaarlijks verhoogd op basis van het CPI van het CBS. Deze verplichting loopt van 1 november 2010 tot en met 31 oktober 2020. In 2019 is besloten de huidige huurovereenkomst te verlengen met vijf jaar.
- Huurovereenkomst afdrukkapparatuur: betreft een financiële huurverplichting van € 12.715,- per jaar. Deze verplichting loopt van 26 oktober 2015 tot en met 20 juni 2020.
- Dienstverleningsovereenkomst personeels- en salarisadministratie: betreft een financiële verplichting van € 21.315,- per jaar. Deze verplichting loopt van 1 januari 2019 tot 31 december 2020.

8.3 Toelichting op en analyse van de categoriale indeling 2019

De gerealiseerde afwijking ten opzichte van de begroting over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 wordt hieronder geanalyseerd.

Toelichting op en analyse van de baten

De gerealiseerde totale baten zijn per saldo € 24.000,- lager dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 10% van de begroting worden niet toegelicht):

BATEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie t.o.v. begroting				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.1 Vaste bijdrage	1.695.000	1.695.000	-	-	-	-	-
E.2 Exploitantiebijdrage	341.000	296.000	-	-	45.000	13,2	-
E.3 Schuldhulpverlening	1.432.000	1.451.000	19.000	1,3	-	-	-
E.4 Gemeentelijke toegang	-	66.000	66.000	-	-	-	-
E.5 Beschermingsbewind	535.000	489.000	-	-	46.000	8,6	-
E.6 Overige	133.000	124.000	-	-	9.000	6,8	-
E.7 Rente	91.000	82.000	-	-	9.000	9,9	-
Totaal baten	4.227.000	4.203.000	85.000	2,0	109.000	2,6	-24.000

De gerealiseerde **exploitantiebijdrage (E.2)** is per saldo € 45.000,- lager dan begroot. Per saldo zijn de totale baten (exclusief de exploitatiebijdrage) € 21.000 hoger en de totale lasten zijn per saldo € 24.000 lager. Samen resulteert dit in de lagere exploitatiebijdrage. De toename van de baten wordt voor een groot deel gerealiseerd door de opbrengsten uit de gemeentelijke toegang (€ 66.000,-). De lagere lasten liggen gelegen in o.a. een adequate kostenbeheersing. Een nadere toelichting op de baten en lasten volgt hier onder.

De gerealiseerde **schuldhulpverlening (E.3)** is per saldo € 19.000,- hoger dan begroot. De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten; lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig. Er zijn geen productprijverschillen, de werkelijke tarieven wijken niet af ten opzichte van de begrote tarieven. De verschillen tussen de gerealiseerde en begrote aantallen per activiteit worden zichtbaar in de volgende tabel:

Activiteiten	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie t.o.v. begroting			
			Hoger		Lager	
	aant.	aant.	aant.	%	aant.	%
Basispakket						
Intake, diagnose en crisis	610	637	27	4,4	-	-
Adviesgesprekken	110	92	-	-	18	16,4
Lening aanvraag	370	416	46	12,4	-	-
Budgetbeheer zwaar	960	1.029	69	7,2	-	-
Budgetbeheer middel	30	16	-	-	14	46,7
Budgetbeheer licht	25	28	3	12,0	-	-
Financieel beheer	25	34	9	36,0	-	-
Budgetcoaching	300	268	-	-	32	10,7
Schuldregeling	350	329	-	-	21	6,0
Schuldbemiddeling	220	227	7	3,2	-	-
Wspn-verklaring	130	125	-	-	5	3,8
Pluspakket						
Lening aanvraag met borg	50	24	-	-	26	52,0
Beschermingsbewind						
Intake	20	29	9	45,0	-	-
Lopende dossiers	431	380	-	-	51	11,8

De gerealiseerde **gemeentelijke toegang (E.4)** is € 66.000,- hoger dan begroot. In de loop van 2019 heeft de VKB op verzoek van afzonderlijke gemeenten en met verschillende intensiteit een bijdrage geleverd aan een geldteam, een 'erop af team' en/of financiële ondersteuning via een sociaal team. De ervaringen zijn goed. Door als VKB nauw samen te werken met gemeentelijke medewerkers en andere partners wordt de integrale benadering bevorderd. Door korte lijnen is er snelheid in het proces en is onderlinge uitwisseling van kennis eenvoudiger.

De gerealiseerde **opbrengsten beschermingsbewind (E.5)** zijn € 46.000,- lager dan begroot. Het aantal dossiers per heden bedraagt 380 (begroot: 431). De geactiveerde en beëindigde dossiers worden naar tijdsgelang meegenomen in de opbrengsten. De werkelijke tarieven wijken niet af ten opzichte van de begrote tarieven. Het aantal dossiers is lager dan begroot in verband met de gehanteerde cliëntenstop. De instroom is minimaal, terwijl de uitstroom gestaag door gaat.

Toelichting op en analyse van de lasten

De gerealiseerde lasten zijn per saldo € 24.000,- lager dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 10% van de begroting worden niet toegelicht):

LASTEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie t.o.v. begroting				Saldo
			Hoger	Lager			
	€	€	€	%	€	%	€
E.8 Personeel	3.283.000	3.318.000	35.000	1,1	-	-	
E.9 Afschrijving investeringen	109.000	106.000	-	-	3.000	2,8	
E.10 Huisvesting	151.000	151.000	-	-	-	-	
E.11 Automatisering	217.000	214.000	-	-	3.000	1,4	
E.12 Apparaatskosten	180.000	161.000	-	-	19.000	10,6	
E.13 Bankkosten	29.000	27.000	-	-	2.000	6,9	
E.14 Mutaties voorzieningen	28.000	31.000	3.000	10,7	-	-	
E.15 BTW compensatie	230.000	195.000	-	-	35.000	15,2	
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	
Totaal lasten	4.227.000	4.203.000	38.000	0,9	62.000	1,5	-24.000

De gerealiseerde **personeelslasten (E.8)** zijn per saldo € 35.000,- hoger dan begroot en zijn als volgt onderverdeeld:

LASTEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie t.o.v. begroting				Saldo
			Hoger	Lager			
	€	€	€	%	€	%	€
E.8 Personeel							
Ambtelijk personeel	2.604.000	2.653.000	49.000	1,9	-	-	
Inhuur personeel	458.000	469.000	11.000	2,4	-	-	
Totaal	3.062.000	3.122.000	60.000	1,9	-	-	60.000
Overige personeel:							
Werving en selectie directeur (a.i.)	25.000	26.000	1.000	4,0	-	-	
Vervanging ziekteverzuim	72.000	70.000	-	-	2.000	2,8	
Scholing	50.000	45.000	-	-	5.000	10,0	
Salarisverwerking en P&O	30.000	19.000	-	-	11.000	36,7	
Reis- en verblijf	10.000	11.000	1.000	10,0	-	-	
Arbo en bedrijfszorg	10.000	8.000	-	-	2.000	20,0	
Diversen	24.000	17.000	-	-	7.000	29,2	
Totaal	221.000	196.000	2.000	1,0	27.000	13,8	-25.000
Totaal personeelskosten	3.283.000	3.318.000	62.000	1,9	27.000	0,8	35.000

- In de gerealiseerde **loonsom ambtelijk personeel en inhuur personeel** is een eenmalige uitkering per medewerker o.b.v. de CAO 2019-2020 meegenomen voor een totaalbedrag van € 40.000. Deze eenmalige uitkering was nog niet bekend bij het opstellen van de begroting 2019 en derhalve ook niet in de begroting meegenomen.

Personeelsformatie

Het personeel van de VKB maakt veelvuldig gebruik van het recht op zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof. Hieronder volgt een overzicht van beide verlofregelingen en het ziekteverzuim over de periode 2016 tot en met 2019 en de impact daarvan op de personeelsformatie.

Fte niet inzetbaar	2016	2017	2018	2019
Zwangerschapsverlof:				
Aantal medewerkers	10	3	3	1
Fte niet inzetbaar	2,1	0,7	0,5	0,3
Ouderschapsverlof:				
Gemiddeld aantal medewerkers	8	13	8	6
Fte niet inzetbaar	1,1	2,0	0,9	0,7
Ziekteverzuim:				
Verzuimpercentage	8,8%	7,3%	7,7%	4,4%
Fte niet inzetbaar	4,1	3,3	3,6	2,1
Totaal fte niet inzetbaar	7,3	6,0	5,0	3,1

Naast de financiële consequenties zijn de vele vervangingen voor een cliëntgerichte organisatie een grote belasting voor wat betreft de planning en afstemming. Zowel kwalitatief als kwantitatief is de voortdurende vervanging een punt van aandacht.

De gerealiseerde **apparatuurkosten (E.12)** zijn € 19.000,- lager dan begroot. Vanwege een degelijke kosten beheersing zijn deze lasten binnen de financiële kaders gebleven.

De gerealiseerde **mutaties voorzieningen (E.14)** zijn € 3.000,- hoger dan begroot. De (verwachte) afboekingen op vorderingen inzake beschermingsbewind zijn toegenomen en derhalve is de voorziening hierop aangepast.

De gerealiseerde **BTW compensatie (E.15)** is € 35.000,- lager dan begroot. Er zijn minder met BTW belaste kosten gemaakt en een aantal met BTW belaste (vervangings)investeringen zijn doorgeschoven. Hierdoor is het bedrag van de BTW compensatie gedaald t.o.v. de begroting. De deelnemende gemeenten kunnen naar rato (een deel van) de BTW kosten compenseren vanuit het BTW compensatiefonds.

Vennootschapsbelasting (E.16)

De VKB heeft geen Vpb-plicht, omdat er geen fiscaal winststreven is. Conform de afspraken met de gemeenten sluit de exploitatie jaarlijks op nihil. De belastingdienst heeft in een schriftelijk reactie van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient het één en ander opnieuw te worden beoordeeld.

9

Vaststellen jaarstukken 2019

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, in vergadering bijeen op ..... 2020 besluit tot het vaststellen van de jaarstukken 2019.

De voorzitter,

De secretaris,

10

Overige gegevens

10.1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Hieronder worden activiteiten, handelingen, besluiten e.d. opgenomen die na 31 december 2019 hebben plaatsgevonden waarvan de consequenties niet zijn verwerkt in de jaarrekening, maar welke wel van invloed kunnen zijn op de financiële positie.

In mei 2019 heeft de gemeente Westerwolde besloten om per 1 januari 2020 uit de GR-VKB te treden. Met de gemeente Westerwolde zijn afspraken gemaakt over de uittreedssom en ook is afgesproken dat de VKB de dienstverlening aan de huidige klanten van de voormalige gemeente Bellingwedde blijft voorzetten. De bekostiging en de randvoorwaarden daarbij zijn geregeld middels een dienstverleningsovereenkomst.

10.2 Exploitatiesaldooverwerking en verdeling

Het exploitatiesaldo over het jaar 2019 bedraagt nihil. Er zijn geen mutaties in de reserves geweest.

Volgens de Gemeenschappelijke Regeling wordt het resterend exploitatiesaldo gedeeld door de deelnemende gemeenten. Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor $\frac{1}{4}$ naar verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het desbetreffende dienstjaar;
- voor $\frac{3}{4}$ naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het desbetreffende dienstjaar verleende diensten.

10.3 Verdeelsleutel

De verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de verdeling van de exploitatiebijdrage en de BTW compensatie en ziet er als volgt uit:

	inwoners per 01-01-2019	product afname 2019	% inwoners	% product afname	% gewogen gemiddelde
	aantal	€	%	%	%
Appingedam	11.713	141.618	7,9	9,7	9,2
Westerwolde	1) 8.816	46.984	6,0	3,2	3,9
Delfzijl	24.709	306.948	16,7	21,0	19,9
Het Hogeland	2) 15.414	133.844	10,4	9,1	9,5
Loppersum	9.617	75.575	6,5	5,2	5,5
Oldambt	38.121	377.897	25,7	25,8	25,8
Pekela	12.207	130.281	8,2	8,9	8,7
Veendam	27.474	250.925	18,6	17,1	17,5
Totaal	148.071	1.464.072	100,0	100,0	100,0

1) Inwoners gemeente Bellingwedde per 31-12-2017 (CBS StatLine)

2) Inwoners gemeente Eemsmond per 31-12-2018 (CBS StatLine)

10.4 BTW compensatie

De VKB is grotendeels niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat een aanzienlijk deel van de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de resultaatpost 'E.15 BTW compensatie'. De grondslag voor deze

verwerkingswijze ligt in het gegeven dat de BTW grotendeels kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling').

De VKB doet jaarlijks in januari afzonderlijk opgave van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De BTW compensatie 2019 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01- 2019	Product afname 2019	BTW com- pensatie 2019
	aantal	€	€
Appingedam	11.713	141.618	17.970
Westenwolde	1) 8.816	46.984	7.582
Delfzijl	24.709	306.948	38.726
Het Hogeland	2) 15.414	133.844	18.411
Loppersum	9.617	75.575	10.696
Oldambt	38.121	377.897	50.207
Pekela	12.207	130.281	17.002
Veendam	27.474	250.925	34.048
Totaal	148.071	1.464.072	194.642

1) Inwoners gemeente Bellingwedde per 31-12-2017 (CBS StatLine)

2) Inwoners gemeente Eemsmund per 31-12-2018 (CBS StatLine)

De BTW compensatie 2019 is verdeeld volgens de verdeelsleutel conform de Gemeenschappelijke Regeling; 25% op basis van het aantal inwoners en 75% op basis van de werkelijke productafname.

10.5 Overzicht lasten en baten per taakveld 2019

LASTEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
0.4 Overhead	1.052.000	1.031.421	975.068
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhelpverlening	3.175.000	3.171.425	2.942.813
Totaal lasten	4.227.000	4.202.846	3.917.881

BATEN	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
0.4 Overhead	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhelpverlening	4.227.000	4.202.846	3.917.881
Totaal baten	4.227.000	4.202.846	3.917.881

10.6 Overzicht gemeentelijke bijdragen 2019

Oprachtgever	A	B	C	D	E
	BEGROOT 2019				
	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m D]
	€	€	€	€	€
Appingedam	131.000	134.000	30.000	-20.000	275.000
Westerwolde	43.000	101.000	13.000	-9.000	148.000
Delfzijl	328.000	283.000	73.000	-49.000	635.000
Het Hogeland	131.000	176.000	32.000	-22.000	317.000
Loppersum	84.000	110.000	21.000	-14.000	201.000
Oldambt	350.000	436.000	85.000	-57.000	814.000
Pekela	107.000	140.000	26.000	-18.000	255.000
Veendam	242.000	315.000	60.000	-40.000	577.000
Totaal	1.416.000	1.695.000	340.000	-229.000	3.222.000

	F	G	H	I	J
	REALISATIE 2019				
	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [F t/m J]
	€	€	€	€	€
	141.618	134.114	27.308	-17.970	285.070
	46.984	100.943	11.522	-7.582	151.867
	306.948	282.918	58.850	-38.726	609.990
	133.844	176.490	27.978	-18.411	319.901
	75.575	110.115	16.254	-10.696	191.248
	377.897	436.485	76.297	-50.207	840.472
	130.281	139.770	25.837	-17.002	278.886
	250.925	314.577	51.742	-34.048	583.196
	1.464.072	1.695.412	295.788	-194.642	3.260.630

K	VERSCHIL	
	Bedrag [E - J]	Procent [K : E]
	10.070	3,7%
	3.867	2,6%
	25.010	3,9%
	2.901	0,9%
	9.752	4,9%
	26.472	3,3%
	23.886	9,4%
	6.196	1,1%
	38.630	1,2%

Toelichting kolommen

- A = begrote productafname basis- en pluspakket
B = begrote vaste bijdrage (V & I)
C = begrote exploitatie bijdrage
D = begrote BTW compensatie
E = totaal kolom A + B + C + D
F = werkelijke/geprognosticeerde productafname basis- en pluspakket
G = werkelijke/geprognosticeerde vaste bijdrage (V & I)
H = werkelijke/geprognosticeerde exploitatie bijdrage
I = werkelijke/geprognosticeerde BTW compensatie
J = totaal kolom F + G + H + I
K = werkelijke/geprognosticeerde afwijking t.o.v. de begroting (kolom E
L = werkelijke/geprognosticeerde procentuele afwijking t.o.v. de begroting

10.7 WNT-verantwoording 2019 Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

De WNT is van toepassing op de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen. Het voor de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 200.090,-. Het bezoldigingsmaximum topfunctionarissen zonder dienstbetrekking (alle sectoren) is van toepassing.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	A. Janssen
Functiegegevens	directeur a.i.
Kalenderjaar	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-3 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	233.800
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	200.090
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	101.650
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	101.650
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totale bezoldiging, exclusief BTW	101.650
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam bestuurder	Gemeente	Functie	Bezoldiging 2019	Bezoldiging 2018
Mw. A. Usmany	Appingedam	Voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. L. Broekhuizen	Oldambt	Vice-voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. H. Hemmes	Pekela	Lid AB en DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. G. Luth	Westerwolde	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. M. Joostens	Delfzijl	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. B. Schollema	Loppersum	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. M. de Visser	Het Hogeland	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. B. Wierenga	Veendam	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen te Appingedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019, als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen op 31 december 2019, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de eigen verordeningen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2019.
2. De balans per 31 december 2019.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en de Regeling Controleprotocol WNT 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6aWNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 42.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 2.100 melden alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader, vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, de Regeling Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's niet kan opvangen.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 19 maart 2020

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

12

Statistische gegevens

De ontwikkeling van de verschillende activiteiten door de jaren heen blijkt uit onderstaande overzichten:

Activiteiten	2019	2018	2017	2016
Basispakket:				
Intake, diagnose en crisisinterventie	637	658	791	768
Adviesgesprekken	92	178	192	330
Lening aanvraag	416	341	441	456
Budgetbeheer zwaar	1.029	1.061	1.164	1.202
Budgetbeheer middel	16	32	42	39
Budgetbeheer licht	28	23	28	59
Financieel beheer	34	35	28	15
Budgetcoaching	268	372	299	309
Schuldregeling	329	294	384	320
Schuldbemiddeling	227	236	209	189
Wspn-verklaring	125	145	125	143
Pluspakket:				
Lening aanvraag met borg	24	42	119	116
Preventie:				
Cursus 'Kostdat?!?!'	18	1	1	14
Gastles / training	2	-	-	-
Voorlichting	3	-	-	-
Workshop 'Geld speelt een rol'	3	19	23	24
Workshop 'Financieel bij de hand'	5	8	10	20
Beschermingsbewind:				
Intake	29	18	21	22
Lopende dossiers	380	399	419	444
Betaald budgetbeheer	114	123	154	151
Recidive budgetbeheer	2,9%	3,1%	3,9%	4,3%

Vervolg statistische gegevens

	2019	2018	2017	2016
	€	€	€	€
Leningen u/g:				
Stand per 31 december	752.879	899.776	1.114.788	989.901
Achterstand per 31 december	126.198	122.052	123.082	126.164
Totaal per 31 december	879.077	1.021.828	1.237.870	1.116.065
Voorziening per 31 december	-68.100	-64.800	-67.100	-66.200
Per saldo per 31 december	810.977	957.028	1.170.770	1.049.865
Uitbetaald per jaar	470.834	415.149	736.880	733.644
Gemiddelde uitbetaling	2.083	1.958	2.347	2.336
Aantal uitbetalingen per jaar	226	212	314	314
Aantal leningen per 31 december	679	743	765	671
Aantal dubieus per 31 december	69	69	70	77
Overzicht van baten en lasten:				
Baten				
E.1 Vaste bijdrage	1.695.413	129.307	127.140	127.698
E.2 Exploitatiebijdrage	295.788	798.592	449.771	598.235
E.3 Schuldhulpverlening	1.450.124	2.220.243	2.434.129	2.387.670
E.4 Gemeentelijke toegang	65.930	-	-	-
E.5 Beschermingsbewind	489.183	509.674	520.580	560.622
E.6 Overige	124.439	155.073	137.090	170.362
E.7 Rente	81.969	104.992	117.329	99.138
Totaal baten	4.202.846	3.917.881	3.786.039	3.943.725
Lasten				
E.8 Personeel	3.318.029	3.061.000	3.028.783	3.100.251
E.9 Afschrijving investeringen	106.130	95.264	83.617	101.726
E.10 Huisvesting	150.877	148.259	143.429	143.870
E.11 Automatisering	213.755	208.296	191.029	177.966
E.12 Apparaatskosten	161.473	160.167	154.779	189.552
E.13 Bankkosten	27.425	29.466	31.056	32.148
E.14 Mutaties voorzieningen	30.515	26.910	26.926	38.935
E.15 BTW compensatie	194.642	188.519	126.420	159.277
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	4.202.846	3.917.881	3.786.039	3.943.725
Saldo voor bestemming	-	-	-	-